

**ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΑΘ. ΧΑΡΧΑΛΑΚΗ
ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΤΙΜΗΤΙΚΗΣ ΠΛΑΚΕΤΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΝΑΥΑΡΧΟ ΝΙΚΟΛΑΟ ΦΙΛΟΣΟΦΩΦ
ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΣΤΙΣ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016**

Σεβασμιώτατε

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Κύριε Αρχηγέ του Πολεμικού μας Ναυτικού

Κύριε Ακόλουθε Άμυνας της Πρεσβείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές

Κύριε Αντιπεριφερειάρχη

Αξιωματικοί και οπλίτες των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας

Κύριε Διευθυντά με τα στελέχη της Φιλαρμονικής του Πολεμικού Ναυτικού

Απόγονοι του ενδόξου Ναυάρχου Νικολάου Φιλοσοφώφ

Αγαπητοί επισκέπτες

Κυρίες και Κύριοι

**Μέσα στη μακραίωνη ιστορική διαχρονία των ισχυρών
ελληνορωσικών δεσμών και σχέσεων, σημαντική θέση
κατέχουν μεγάλες ιστορικές προσωπικότητες και από
τις δύο Χώρες που καθεμιά από αυτές συνέβαλε με τον
τρόπο της στη σφυρηλάτηση της ελληνορωσικής
φιλίας. Μια τέτοια σημαντική φυσιογνωμία, μια μεγάλη
προσωπικότητα, ένας κοσμοπολίτης του καιρού του**

ήταν και ο σήμερα τιμώμενος Ναύαρχος Νικόλαος Φιλοσοφώφ, εκ των στενότερων συνεργατών του Τσάρου Νικολάου του Β΄.

Η ιστορία και ο βίος του Ναυάρχου Φιλοσοφώφ είναι σχεδόν μυθιστορηματικά. Με ισχυρά ερείσματα στην Ελληνική και Ρωσική Βασιλική Οικογένεια, ο Φιλοσοφώφ αποτελεί έναν από τους πλέον έμπιστους συνεργάτες του τελευταίου Τσάρου αλλά και έναν άξιο και έμπειρο αξιωματικό του Ρωσικού Αυτοκρατορικού Ναυτικού που έφτασε στην ανώτατη βαθμίδα της στρατιωτικής ιεραρχίας και έχαιρε απεριόριστου σεβασμού και εκτίμησης. Μετά από την περιπετειώδη περίοδο που ακολούθησε την Επανάσταση του 1917, ο Φιλοσοφώφ καταφεύγει στην Ελλάδα και η Ελληνική Βασιλική Οικογένεια τον δέχεται και τον φιλοξενεί στο Τατόι, τιμή υψίστη για έναν μη γαλαζοαίματο, ειδικά την περίοδο εκείνη. Ο Φιλοσοφώφ, γνωρίζοντας άριστα την ανάπτυξη του Φαρικού Δικτύου,

παρουσιάζεται στον Πλοίαρχο Λυκούδη και του ζητεί να προσληφθεί ως Φαροφύλακας. Μόλις αποκτά την Ελληνική Υπηκοότητα, δίνει τον Στρατιωτικό Όρκο στο κτίριο της Πλατείας Κλαυθμώνος ενώπιον του Ιερέα του Ναού του Αγίου Γεωργίου Καρύτση και από τότε αρχίζει και επίσημα η πορεία του στην Υπηρεσία Φάρων. Ιστορική έμεινε η φράση του όταν του ανακοινώθηκε η τοποθέτησή του στο Ελαφονήσι της Δυτικής Κρήτης *«εκεί που η Ρωσία κάποτε έσωσε τόσους ναυαγούς, σώζομαι και εγώ ναυαγός της ζωής»*, αναφερόμενος στη διάσωση 108 ναυαγών από τον ρωσικό στόλο στο σημείο εκείνο κατά το ναυάγιο του Αυστριακού Υπερωκεανίου Ιμπεράτριξ το 1907, σε μια περίοδο που ο Φιλοσοφώφ είχε διοριστεί διοικητής του Ρωσικού Στόλου της Μεσογείου με έδρα την Κρήτη. Λίγο μετά την τοποθέτησή του στον Φάρο του Ελαφονησίου, μετατίθεται στα Αντικύθηρα ως ο πρώτος Επιστάτης του νέου τότε Φάρου στις

Απολυτάρεις, που κατασκευάστηκε το 1926. Ο Φιλοσοφώφ αφήνει στο μικρό νησί των Αντικυθήρων αγαθές μνήμες ενός κοσμοπολίτη που η μοίρα και οι κακουχίες της ζωής τον μετέτρεψαν σε πρόσφυγα και μετανάστη. Στα Αντικύθηρα γνωρίζει και παντρεύεται την τρίτη κατά σειρά γυναίκα του με την οποία αποκτά έναν γιο το Νικήτα. Στην τελετή του γάμου ο Φιλοσοφώφ φέρει τη μεγάλη επίσημη ναυαρχική του στολή προκαλώντας δέος στους απλοϊκούς κατοίκους του νησιού. Μετά την αποστρατεία του το 1933, η Υπηρεσία Φάρων τον κρατά για 2 χρόνια ως Καθηγητή Φαροφυλάκων και μετά την παλινόρθωση της Μοναρχίας το 1935, ο Βασιλέας Γεώργιος ο Β΄ τον τιμά με τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος του Σωτήρος, ενώ το Ελληνικό Κράτος του παραχωρεί τιμής ένεκεν το σπίτι αυτό στους πρόποδες του Ενετικού Κάστρου της Χώρας Κυθήρων. Ο Φιλοσοφώφ παραμένει εδώ μέχρι το θάνατό του το 1946. Στα τελευταία χρόνια της ζωής

του παραδίδει μαθήματα γαλλικών, εργάζεται ως επιστάτης στο Γυμνάσιο των Κυθήρων και παρέχει αφιλοκερδώς ιατρικές υπηρεσίες. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, η συμβολή του στη διάσωση των ιστορικών αρχείων των Κυθήρων και Αντικυθήρων ήταν τεράστια, καθώς εκμεταλλευόμενος το κύρος και τον σεβασμό που του επεδείκνυαν οι κατοχικές δυνάμεις κατόρθωσε τη διάσωση των αρχείων από την πυρά.

Ο Φιλοσοφώφ αποτελεί μια μεγάλη ιστορική προσωπικότητα που ενώνει την Ελλάδα με τη Ρωσία.

Μέσα από τον πολυκύμαντο βίο του, έζησε γεγονότα και καταστάσεις πρωτόγνωρα για τα σημερινά δεδομένα και αγωνίστηκε σε όλη του τη ζωή για να υπερασπιστεί τόσο τις ιδέες και τα πιστεύω του όσο και την οικογένειά του. Η σκέψη μας σήμερα ταξιδεύει και στον γιό του Νικήτα που μαζί με τη σύζυγό του Ελένη βάδισαν άξια στα χνάρια του Ναυάρχου Φιλοσοφώφ και επί σειρά δεκαετιών αποτέλεσαν μια

οικογένεια υψίστης κοινωνικής προσφοράς για τα Κύθηρα όντας και οι δύο πρωτεργάτες της ανέγερσης του περικαλλούς Ναού της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας στον Άλιμο και προσπαθώντας μέχρι το τέλος του βίου τους να προβάλλουν το νησί και να ενισχύσουν τους δεσμούς με την μεγάλη κυθηραϊκή παροικία της Αθήνας.

Ο Δήμος Κυθήρων, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και η Πρεσβεία της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα τιμούν τη μεγάλη αυτή προσωπικότητα στο πλαίσιο του Αφιερωματικού Έτους Ελλάδας Ρωσίας με στόχο να διατηρηθεί η τοπική ιστορική μνήμη και να διδαχθούν οι νεότερες γενιές από τον βίο του Ρώσου Ναυάρχου.

Επιθυμώ να ευχαριστήσω θερμότατα το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και προσωπικά τον Υπουργό κ. Πάνο Καμμένο, τον σήμερα παριστάμενο Αναπληρωτή Υπουργό κ. Δημήτριο Βίτσα, τον Αρχηγό του

Πολεμικού μας Ναυτικού Αντιναύαρχο κ. Γεώργιο Γιακουμάκη, τον Πρέσβη και τον Ακόλουθο Άμυνας της Ρωσικής Πρεσβείας στην Αθήνα, την Φιλαρμονική του Πολεμικού μας Ναυτικού, την οικογένεια Φιλοσοφώφ και τους συνεργάτες του Δήμου για την πολύτιμη συνδρομή τους στην πραγματοποίηση των τιμητικών αυτών εκδηλώσεων. Στόχος του Δήμου μας είναι να συνεχιστεί η έρευνα για τον βίο και την πολιτεία του Ρώσου Ναυάρχου και να επισφραγιστεί με την έκδοση ενός ιστορικού λευκώματος για τη ζωή του.

Ας είναι η μνήμη του αιώνια και ας διδαχθούμε από τον περιπετειώδη βίο του, από τον βίο ενός «κοσμοπολίτη πρόσφυγα», που έχει πολλά να μας πει στην εποχή που ζούμε, μια εποχή κατά την οποία άνθρωποι ξεσπιτώνονται και πνίγονται στα νερά του Αιγαίου μεταναστεύοντας από τα πατρία εδάφη και αναζητώντας μια ασφαλέστερη και καλλίτερη ζωή.

Σας ευχαριστώ!